

Komende activiteiten

- Zondag 11 september. Open Monumentendag. Thema: Herbestemming.
- Zaterdag 19 november 14.00 uur: Najaarbijeenkomst. Programma in volgende Nieuwsbrief.

Open Monumentendag 11 september 2011

Nieuw gebruik – Oud gebouw

De Stichting Monument en Landschap in de Gemeente Ubbergen organiseert dit jaar weer de Open Monumentendag op zondag 11 september. Het thema van de 25^e Open Monumentendag is Nieuw gebruik – Oud gebouw en gaat over herbestemming.

Veel panden in onze gemeente hebben door de tijd heen hun oorspronkelijke bestemming verloren, zijn omgebouwd en veranderd en hebben een nieuwe functie gekregen. Bekende voorbeelden hiervan zijn bijv. de Refter in Ubbergen, Museum Mooi Nederland in Beek en de voormalige Nederlands Hervormde kerk in Ooij. Deze voormalige kerk en vlak daarbij “Het Kasteelsche Hof” met het z.g. knechtenhuis, de stalgebouwen, de wal- en keermuren en de duiventoren zullen het middelpunt vormen van deze Open Monumentendag. Op deze dag zult u veel te weten kunnen komen over “Oud Ooij”.

Het programma is van 12.00 tot 17.00 uur en ziet er als volgt uit:

In de tuin van de voormalig Nederlands Hervormde kerk, Hezelstraat 9-13, staat een tent waar u alle informatie kunt krijgen over de geschiedenis van de kerk en de verandering van kerk- naar woonbestemming.

Let wel: het gebouw is binnen niet te bezoeken, de tuin wel.

Bij de Kasteelsche Hof, Hezelstraat 24 en 26, zullen in de schuur van de boerderij beelden vertoond worden over Oud Ooij en over andere panden in de gemeente die een herbestemming hebben gekregen.

Om 13.00 – 14.00 – 15.00 – 16.00 uur zal een rondleiding gegeven worden rond de Kasteelsche Hof.

Let wel: de gebouwen zijn ook hier niet binnen te bezoeken.

Er is ook een website over de Hervormde kerk. Zie www.papma.nl

U bent allen van harte welkom!

Bestemmingsplan De Geest

Het stichtingsbestuur heeft zich zeer ingespannen om ongewenste ontwikkelingen op De Geest en het aangrenzende Kastanjedal tegen te gaan.

Al in een vroeg stadium (in 2004) heeft het bestuur bij de gemeente en de potentiële ontwikkelaars van plannen voor De Geest een wenslijst ingediend, teneinde het bijzondere karakter van De Geest, zoveel als mogelijk, te behouden. Uitgangspunt voor de stichting was dat het “rijke roomse leven” op De Geest herkenbaar moest blijven en dat er met de bestaande bebouwing zorgvuldig moest worden omgegaan.

Vrijwel al onze wensen zijn door gemeente en ontwikkelaars ingewilligd en – voor een belangrijk deel – uiteindelijk ook uitgevoerd.

Op enig moment werd duidelijk dat er heimelijk gesleuteld werd aan de grenzen van de Ecologische Verbindings Zone, in en rond het Kastanjedal. Voorts bleek dat er een enorm appartementencomplex tegenover de Rabobank op een van de terrassen achter de villa Westerbeek was voorzien.

Deze ontwikkelingen waren aanleiding om ernstig bezwaar te maken bij zowel de Provincie Gelderland als bij de gemeente Ubbergen, welke bezwaren ertoe hebben geleid dat het oorspronkelijke voorontwerp voor het plan De Geest ingrijpend werd herzien. We hebben daarbij samengewerkt met andere organisaties, zoals het Geldersch Landschap, de Gelderse Milieu Federatie en het IVN.

Met name ons bestuurslid Ton Thus (die landschapsarchitect en stedenbouwkundige is) heeft in samenwerking met enkele architecten voor het gebied alternatieve plannen gemaakt.

Deze plannen zijn belangrijk geweest voor de nieuwe planvorming door de gemeente.

Inmiddels ligt er een nogal gewijzigd ontwerp bestemmingsplan ter inzage. Hiervoor is de voorbereiding door de gemeente aanmerkelijk grondiger geweest dan bij het voorontwerp.

Zo liggen er een aantal ecologische rapportages bij het ontwerp ter inzage, waarvan de eindrapportage is verricht door Bureau Waardenburg, een bureau dat onder vakgenoten hoog staat aangeschreven.

Uit die rapportages kan worden geconcludeerd dat de kernwaarden van het gebied (De Geest en zijn omgeving, waaronder het Kastanjedal) met de in het bestemmingsplan voorziene ontwikkeling niet worden aangetast of bedreigd. Voor onze stichting was dat een wezenlijk punt en deze rapportages zijn dan ook kritisch bejegend.

Wij hebben er twee andere bureaus (afzonderlijk van elkaar) naar laten kijken en beide bureaus (Paul van Kan te Utrecht en Natuurbalans te Nijmegen) zijn er niet in geslaagd om bij deze rapportages zodanige kanttekeningen te plaatsen dat gezegd zou kunnen worden dat de rapportages van Bureau Waardenburg een besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan voor De Geest niet zouden kunnen dragen.

Met andere woorden: uitvoering van een bestemmingsplan volgens het nu voorliggende stedenbouwkundig ontwerp is niet bedreigend voor de waarden van het gebied van De Geest en zijn omgeving.

Omdat dit element voor ons van doorslaggevende betekenis was om een zienswijze in te dienen, heeft het

stichtingsbestuur in de bestuursvergadering van 11 juli 2011 besloten om af te zien van het indienen van een zienswijze naar aanleiding van het ontwerp bestemmingsplan voor De Geest.

Het stichtingsbestuur is van mening dat er veel is bereikt, mede ook dankzij de inspanningen van een groot aantal van onze donateurs, waarvoor dank.

Wat we hebben bereikt, moeten we koesteren.

De stichting berust verder in het ontwerp bestemmingsplan en gaat niet verder in de procedure.

Een aantal van onze medestanders doet dat overigens wel.

Wel gaat de stichting door met het ontwikkelen van ideeën voor de entree van het Kastanjedal en de financiering daarvan.

Hiervan houden we u nog op de hoogte.

Govert Janssen, voorzitter

Fietstocht door de Westelijke Liemers op 3 juli 2011

Onze gids, Wim van Heugten, staat ons op te wachten bij de aanlegplaats van de “Heen en Weer” in de Kijfwaard.

Onze aandacht wordt gevraagd voor de oude lopen van de Rijn, bepalend voor het landschap van dat gebied.

We fietsen over oude dijken en staan stil bij de Bergsche Hoofd (en de oude pontveer verbinding, nu een trekveertje), bij het verzwolgen dorp Leuven en dan een van de

hoogtepunten van de tocht, de havezate Loowaard. Dit prachtige, deels vijftiende eeuwse bouwwerk, werd in 2007 zorgvuldig gerestaureerd. Het heeft een strategische ligging langs de rivier en vermoedelijk deed het dienst als controlepost voor de Rijn scheepvaart of voor de grens van Kleve, tot het Gelderse gebied.

Vermoed wordt dat op deze plaats in de Romeinse tijd een castellum stond.

In het dorp Loo werd een koffiepauze gehouden. Dan, weer over de dijken, naar Groessen voor een volgend hoogtepunt: de Sint Andreaskerk, die vanwege zijn omvang wel “de kathedraal van de Liemers” wordt genoemd.

Onze gids wijst ons, zowel aan de buiten- als binnenzijde, op bijzondere sporen uit de bouwgeschiedenis.

Ook wordt aandacht besteed aan de bijzondere inventaris, waaronder een veertiende eeuwse

gotische hardstenen doopvont, de kraagstenen, die koning David met harp, Mozes met stenen tafelen en de dwazen en wijze maagden voorstellen, maar ook prachtige uit hout gesneden beelden.

Van Groessen werd teruggereden naar de aanlegplaats van de “heen en weer”, die ons overzet naar Millingen, alwaar nazit bij de Gelderse Poort.

De Ploegdriever bestaat 10 jaar

Tien jaar geleden werd de vereniging De Ploegdriever opgericht, samen met haar zusterstichting Stichting Landschap Ooijpolder Groesbeek (SLOG). Beide organisaties zetten zich in voor een aantrekkelijke inrichting, een goed beheer en een ruime toegankelijkheid van het agrarisch cultuurlandschap in de Gelderse Poort ten zuiden van de Waal.

De Springplank naar de polder.

Om dit jubileum te vieren organiseren zij een symposium, waarvoor ze iedereen uitnodigen, die zich bij het landschap van hun werkgebied betrokken voelt. Vanuit de landbouw, natuurbescherming, recreatie, cultuurhistorie, politiek, het bestuur of welke hoek dan ook.

Het symposium heeft de titel ‘Landschapscommunity’ gekregen.

Het motto luidt:

‘Het landschap is van iedereen’.

Veldnamenbordjes in de Ooijpolder.

Er wordt een mooie locatie gekozen die ze nog bekend maken. Het programma duurt van 10 tot 16 uur op zaterdag 10 september 2011.

De toegang is gratis.

Opgeven kan per email

ploegdriever@vianatura.nl

Verdere informatie is te vinden op de website

www.ploegdriever.nl

Deze **Nieuws**brief is een uitgave van de STICHTING tot behoud van MONUMENT EN LANDSCHAP in de Gemeente Ubbergen

Redactie: Hans Giesbertz

Donateurs ontvangen het blad gratis, minimale donatie € 15,00 per jaar.

Bankrekening 1051.11.562

t.n.v. Stichting Monument en Landschap,
Sprongstraat 22, 6573 BP Beek-Ubergen.

De Stichting heeft ten doel: "het bevorderen van het behoud en de versterking van cultuurhistorische, landschappelijke en karakteristieke waarden in het gebied van de gemeente Ubbergen en dat van de aan dit gebied grenzende gemeenten Nijmegen, Groesbeek, Millingen aan de Rijn en Kranenburg (D), in het bijzonder met betrekking tot monumentale, door de stichting monumentaal geachte, en karakteristieke bouwwerken of gedeelten daarvan, het landschap en landschappelijke elementen, de onderlinge samenhang tussen de hiervoor bedoelde bouwwerken en het landschap, archeologie, flora en fauna en al datgene wat tot het cultuurhistorische erfgoed van het werkgebied kan worden gerekend, een en ander te verstaan in de ruimste zin."

Secretariaat: mw Dr R.M. Nève-Sprenger
P.C. Hooftstraat 12
6573 CE Beek-Ubergen,
tel. 024-684 3158

Website: www.monumentenlandschap.com

Structuurvisie gemeente Ubbergen

De gemeente Ubbergen heeft een plan gemaakt dat aangeeft hoe de gemeente de komende 10 jaar met de beschikbare ruimte in de gemeente omgaat.

Een zogenaamde structuurvisie. De structuurvisie geeft in hoofdlijnen antwoord op vragen als:

Op welke plaatsen mag gebouwd worden?

Waar mag gerecreëerd worden?

Welke uitbreidingsmogelijkheden hebben agrarische bedrijven?

Benieuwd naar deze visie? Kijk dan op de website van de gemeente Ubbergen: www.Ubergen.nl onder Nieuws 2011 bij de maand april.

Daar kan het plan ook gedownload worden.

GEEF ONS UW E-MAILADRES!

De middelen van onze stichting benutten we graag zoveel mogelijk voor het realiseren van onze doelen. U kunt ons daarbij helpen door ons uw e-mailadres kenbaar te maken, zodat wij met u, via e-mail kunnen communiceren en dat spaart portokosten.

Geef a.u.b. – via onze website,

www.Monumentenlandschap.com – uw e-mailadres aan ons door.

Dank daarvoor!